

Handläggare: Jan Erik Nilsson
Telefon: 08-508 33 821

Till
Utbildningsnämnden
2009 03 12

Arbetsmiljöverkets ansökan om utdömande av vite gällande Bandhagens skola, målnr 22925-08

Yttrande till Länsrätten i Stockholms län

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fattar följande beslut:

1. Nämnden beslutar att bestrida en del av vitesbeloppet och yrka jämkning av resterande vitesbelopp.
2. Juridiska avdelningen får i uppdrag att vara ombud och närmare utveckla talan i domstol.
3. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

Vid en inspektion den 12 januari 2007 uppmärksammades vissa brister i arbetsmiljön på Bandhagens skola. Den 7 februari 2007 förelade Arbetsmiljöverket utbildningsnämnden vid vite av 1 mnkr att senast den 1 september 2008 vidta åtgärder för att undanröja bristerna i arbetsmiljön. Föreläggandet har vunnit laga kraft. Vid ett uppföljningsbesök 3 oktober 2008 kunde Arbetsmiljöverket konstatera att bristerna inte åtgärdats varför Arbetsmiljöverket har ansökt om utdömande av vite på 1 mnkr. Utbildningsförvaltningen har gett stadsledningskontorets juridiska avdelning uppdraget att företräda förvaltningen i ärendet. Nämndens yttrande ska vara länsrätten tillhanda senast den 14 mars 2009.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att bestrida en del av vitesbeloppet och yrka jämkning av resterande vitesbelopp. Juridiska avdelningen ges i uppdrag att vara ombud och på de grunder som framgår i detta yttrande närmare utveckla talan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning i samverkan med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Ärendet

Bakgrund

Arbetsmiljöverket har den 12 november 2008 hos Länsrätten i Stockholms län ansökt om att länsrätten ska döma ut vite om 1000 000 kr på grund av brister i arbetsmiljön vid Bandhagens skola. I ansökan anges att bristerna uppmärksammades vid Arbetsmiljöverkets inspektion den 12 januari 2007. Den 7 februari 2007 förelades Stockholms stad av Arbetsmiljöverket att vid vite av 1 mnkr vidta åtgärder för att undanröja bristerna i arbetsmiljön senast den 1 september 2008. I ansökan om utdömande av vite uppger Arbetsmiljöverket att bristerna inte åtgärdats vid verkets uppföljning den 3 oktober 2008, länsrättens aktbilaga 1.

Den del av Arbetsmiljöverkets vitesföreläggande, den 7 februari 2007, som legat till grund för ansökan om utdömande av vite avser vidtagande av åtgärder beträffande dels transportvägar till och från Bandhagens skola, dels gällande belastningsergonomi att ”se till att arbetet för vaktmästaren på Bandhagens skola planeras och utformas så att tunga förflyttningar av gods i backar och vid olika nivåskillnader inom skolan så långt som möjligt undviks. För de transporter som måste utföras ska lämpliga lyfthjälpmiddel finnas tillgängliga och användas.” I underlag för föreläggandet anger Arbetsmiljöverket att det sker transporter/leveranser till skolan som trafiksäkerhetsmässigt innebär risk för personal och elever. Det anges vidare att det finns risk för belastningsskador för vaktmästaren då han transporterar gods uppför backen till skolan samt inom skolan mellan olika nivåer och våningsplan.

I attest från Arbetsmiljöverkets inspektion den 3 oktober 2008, anger arbetsmiljöinspektören Göran Dalin att ”transportvägarna inte var åtgärdade så att risken för olyckor och tillbud hos personal och elever var eliminerad/minimerad. Tunga förflyttningar av gods i backen upp till skolexpeditionen genomförs alltjämnt med risk för belastningsskador hos vaktmästaren.”

Vantörs stadsdelsförvaltning, numera Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning, har den 2 maj 2007 till Arbetsmiljöverket redovisat att förvaltningen köpt in kärra och trappgående pirror, varav en eldriven pirra. Vidare redovisades att ergonomisk undersökning utförts av företagshälsovård och att vaktmästaren fått information

om förebyggande av risk för belastningsskador. Förvaltningen redovisade även planer för en del större åtgärder, men förklarade att frågan på grund av omorganisation skulle överlämnas till stadens utbildningsnämnd. Den 1 juli 2007 överfördes i enlighet med kommunfullmäktiges beslut ansvaret för stadens grundskolor från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden. Efter det att nödvändiga tekniska utredningar genomförts, upprättades den 15 maj 2008 ett tjänsteutlåtande med förslag till tekniska lösningar för genomförande av de kvarstående bristerna. Detta godkändes av utbildningsnämnden den 27 november 2008. Åtgärderna innebär att det ska byggas en ny entré i hus C och att det byggs en hiss i anslutning till inlastningen. Därefter kommer det endast vara exempelvis utrycknings- respektive snöröjningsfordon som behöver ta sig in på skolgården. Den i föreläggandet omnämnda trafikspegeln installerades i november 2008.

Stadsdelsförvaltningen beställde den 16 februari 2007 från fastighetsägaren SISAB utredning beträffande genomförande av ombyggnationer mm. Igångsättning av utredningen fördröjdes några månader genom omorganisation och överförande av ansvaret för stadens grundskolor från stadsdelsförvaltningarna till utbildningsförvaltningen. Projektering och utredning har även försvårats och varit ovanligt tidskrävande genom att skolan enligt Stadsmuseets bedömning har högt bevarandevärde. Det antikvariska värdet har gjort att Stadsmuseet motsatt sig utvändigt hiss. De undersökningar mm som krävts för att göra en invändig hiss har fordrat medverkan av arkitekt, konstruktör, VVS-konsult, tillgänglighetskonsult och brandkonsult, vilka samtliga har upphandlats. Vidare har arbetet naturligtvis krävt kontinuerligt samråd med skolverksamheten. Utredningen blev klar den 9 april 2008. Enligt projektansvarig Lars Björk, SISAB, är den tid som åtgått för utredningen helt normal för i branschen motsvarande projekt.

Samtidigt som ärendet beretts för nödvändiga beslut i utbildningsnämnden har projektering av förfrågningsunderlag för ombyggnationen genomförts. Det samtidiga beredandet av beslut och förfrågningsunderlag, är ett avsteg från gängse rutiner, men har gjorts för att i så hög grad som möjligt påskynda genomförandet.

För genomförande av ombyggnationen krävs evakuering av C-huset vilket kommer att genomföras påsken 2009. Ombyggnationen, som avser bl a ventilation kommer att vara klart vid årsskiftet 2009/2010.

Sammanfattningsvis har delar av de brister som låg till grund för vitesföreläggandet åtgärdats genom inköp av vagn och trappgående pirlor varav en eldriven pirra. Vaktmästaren har uttalat att han därmed är nöjd beträffande åtgärder avseende trappor och nivåskillnader inom skolan. Brister vad gäller transporter inom skolan är således åtgärdade. Det planerade arbetet med hiss samt ramp avseende en mindre trapp kommer att förbättra situationen ytterligare. Kvarstående brister avser transporter till skolan. De kvarstående bristerna är angelägna att åtgärda. Genomförande av åtgärder beträffande de aktuella

åtgärderna har skett så skyndsamt som möjligt, med undantag för några månaders försening med anledning av den mycket stora omorganisationen vid överförande av ansvar för skolor från stadsdelsförvaltningarna till utbildningsförvaltningen. Det är dock omöjligt att vid ett så här omfattande arbete i en skolbyggnad genomföra projektering, nödvändiga upphandlingar och arbete inom den utsatta tiden.

Eftersom delar av de aktuella åtgärderna vidtagits inom tidsfristen ska inte hela vitesbeloppet dömas ut.

Den del av vitet som avser utomhusåtgärder bör jämkas på grund av osedvanligt högt vitesbelopp och då staden i huvudsak gjort alla erforderliga insatser för att så fort som möjligt åtgärda bristerna. Tidsfristen är dock alltför kort satt.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att godkänna yttrandet till Länsrätten i Stockholms län angående Arbetsmiljöverkets ansökan om utdömande av vite gällande Bandhagens skola, målnr 22925-08

Bilaga

1. Föreläggande. Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm./Stockholms kommun angående utdömande av vite.